

Čtení: Mt 2,1-12; **Text:** Mt 2,8 „Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti...“

Jděte a pátrejte po tom dítěti... To je povánoční výzva pro nás všechny. Co na tom, že ji vyslovuje král Herodes. My víme, že Herodes to nemyslí upřímně. Posílá mudrce, aby vyhledali narozeného krále, ale jeho lest je zjevná. Nechce se ve skutečnosti Ježíšovi klanět, ale chce jej zabít. Od krále proslaveného svou krutostí se snad ani nic jiného nedá čekat. Ale on v tom nebyl sám. Čteme, že se znepokojil celý Jeruzalém. Tedy myslí se Jeruzalémští představitelé, velekněží a zákoníci. Starozákonní církev. A hle, tady jsme u toho, jak se Boží církev chová ke svému Spasiteli. Do svého vlastního přišel, ale jeho vlastní ho nepřijali. Církev mnohokrát nerozpoznala Boží navštívení a jako zlí vinaři pronásledovala své proroky a stavěla se na odpor Kristovu evangeliu. Spolupráce s vládnoucí mocí vedla k Herodovu pátrání po mesiášském dítěti, ve středověku pak podobně opřena o světskou moc pořádala církev inkviziční procesy, organizovala pátrání po tajných Kristových vyznavačích a páčila jejich náboženskou literaturu. A v novodobých dějinách pak spolupráce církve a komunistického režimu vedla mnohde k zatýkání a věznění příliš živých a aktivních křesťanů nebo se církev zbavovala těch nepohodlných aspoň jednoduchým označením za sektáře.

Ale církev, která je spokojená sama se sebou, zabydlená ve světě, otupená pohodlným životem a sebejistá svou zajištěností se musí cítit znepokojena, když Bůh začne jednat. Tam, kde se něco z Boží iniciativy začne dít, kde to začne být živé a kde se rodí něco nového, tam konzervativní a nereformovatelná církev znejistí a zaujme obranný postoj. Tak se to stalo i v případě představitelů židovské církve, která nakonec svého Spasitele přivedla až na kříž. To je, bratři a sestry, první věc z dnešního kázání - varování, abychom nebyli mezi těmi, kteří nepoznali příchod Mesiáše. Aby o nás neplatilo, že „do svého vlastního přišel, ale jeho vlastní ho nepřijali“.

Ta druhá věc, kterou chci zmínit, je to, čím jsem vlastně začal - připomenutí, že Herodesova výzva k pátrání po narozeném Králi, když odhlédneme od skrytého úmyslu krutovládce, je sama o osobě zcela pozitivní a biblickou výzvou. Úmysl mudrců, kteří se důsledně touto radou řídili, byl veskrze chvályhodný a správný. My se od nich smíme poučit hned v několika bodech.

1) Mudrci neváhali vydat se na dalekou cestu, aby se poklonili novému Králi. Židovské mesiášské naděje nebyly ani v Babylónii či v Persii neznámé. Pikantní na celém příběhu ovšem je, že jsou to právě pohané, kteří jako první vzdají hold narozenému Králi. Už tady se ukazuje jako platné Ježíšovo slovo, že „celníci a nevěstky předcházejí vás do Božího království.“ Zde to jsou tedy představitelé pohanského kultu, hvězdopřevodci, mágové, protože i oni spadají pod vládu pravého Pána světa. A tak jako hříšnice přinesla Ježíšovi alabastrovou nádobku vzácného oleje, tak pohanští kouzelníci přinášejí své dary - zlato, kadidlo a myrhu.

2) Dary, které mudrci přinášejí, jsou velmi vzácné. Ve vánočních koledách se zpívá, že i my máme narozenému dítěti přinést dary. To je sice hezký obraz, ale neříká moc o tom, co to znamená konkrétně dnes v běžném životě. Jasnější odpověď nalezneme, když se podíváme do epistol y Ř 12,1.v. Ten nejvzácnější dar, který můžeme Kristu nabídnout, jsme totiž my sami. Apoštol Pavel píše: „Vybízáím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou obět'; to ať je vaše pravá bohoslužba.“ Ježíšovi náleží opravdu to nejcennější, co máme. Sami se mu zasvětit s celým svým životem. To neodbudeme žádnými dárky, neošidíme to úplatky v podobě občasné návštěvy kostela. Kristu patříme se vším, co máme. Se svými schopnostmi, se svými penězi, se svým domem, se svým časem. Pak už to ovšem není jen náš čas, není to jen náš dům, nejsou to jen naše peníze, ani využití našich schopností není určeno jen pro nás. Všechno patří i Kristu a je jeho. A on si se svým časem, se svým domem a se svými penězi může nakládat podle svého.

3) Mudrci přinesli dary a narozenému králi se poklonili. Doslova padli na zem a klaněli se mu. To je projev božské úcty. Pro biblické podání by bylo nemyslitelné, aby takovou poctu získalo dítě, které by nebylo opravdovým Bohem. Mudrci vzdali Ježíšovi božskou poctu, protože v něm rozpoznali skutečného Boha. A tu jsme u tématu, k němuž se dnešní 1. neděle po Zjevení Páně ještě vrací, totiž téma epifanie, česky „zjevení Páně“, což je svátek, připadající na 6. ledna a lidově se mu říká svátek Tří králů. Tím, že se v Betlémě najednou zjevili východní mágové došlo ke zjevení něčeho mnohem závažnějšího a důležitějšího. Ke zjevení Páně. Mágové vlastně nechťeně dali lidem znamení, že se tu narodil nový král. Stalo se zjevným, o jaké dítě se tu jedná. Že to není dítě obyčejné. Bůh skrze znamení zjevil, že se on sám v narozeném dítěti stal člověkem.

Ta dnešní neděle tedy klade důraz na skutečnost ZJEVENÍ. To je důležité. On se totiž po vánočních svátcích člověk vrací zpět do normálu, a vrací se zpět často tam, kde byl před svátky, jako by se vlastně vůbec nic nestalo. Ale ona se stala přece ta nejzvláštější věc na světě. Bůh se stal člověkem. A kdo neučiní toto poznání, ten jakoby žádné svátky ani neprožil. Pro toho se Vánoce zcela minuly účinkem. Vždyť narození Krista má přece zcela radikální důsledky pro lidský život. Slavít skutečné Vánoce bez epifanie, bez zjevení, že Ježíš je Kristus, Mesiáš, Spasitel, není dost dobře možné. Kdo prožil epifanii, toho to musí poznamenat na celý život. Jak? Celý svůj život vydám Kristu.

Dám se mu do služby. A začnu mu vzdávat božskou úctu. Začnu jej uctívat a klanět se mu. Protože jsem v něm poznal Boha a Pána. A jako Pána jej poslouchám, podřizuji se mu a sloužím mu. Chválím jej a oslavuji. Zpívám k jeho poctě a mluvím o něm s bázní a úctou.

Bratři a sestry, prožili jsme v životě takové zjevení? Zjevení je dar shůry. Je to Boží milost, když se nám ho dostane. Ale my tu milost nutně potřebujeme, abychom mohli věřit a poslouchat. Potřebujeme zjevení. Zjevení Páně. A proto je tu i ta výzva: Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti, abychom se mu mohli poklonit. Pátrat po tom dítěti v tomto světě, rozeznávat stopy Boží, odhalovat Kristovu tvář, a docházet ke zjevení Krista, to je náš úkol.

Jak dojít k takovému zjevení? Jak objevit Krista v tomto světě? Jak trefit do Betléma? Snad nám něco napoví kratičký příběh, který jsem kdysi četl v jedné knize, vyprávějící o jednom mnichovi, který žil na Sicílii. Shodou okolností se jmenoval Epifanio. Ten mnich uměl krásně malovat. Chtěl namalovat také nějaké mistrovské dílo a rozhodl se, že to bude Kristova tvář. Kde však hledat vhodný model, který by vyjadřoval utrpení i radost, smrti i zmrtvýchvstání, božství i lidství? Pomyšlení na obraz Kristovy tváře nedalo Epifaniovi spát. Vydal se na cestu a procestoval celou Evropu, zkoumal jednu tvář za druhou. Žádná však nebyla ta pravá. Jednou si před usnutím opakoval slova žalmu: "Hospodine, tvář tvou hledám. Svou tvář přede mnou neukryvej." A zdál se mu sen. Ve snu ho anděl vedl znovu po těch cestách, kterými šel, od jedné osoby ke druhé, s nimiž se na cestách setkal, a ukazoval mu na nich ty rysy, kterými se podobaly Ježíšovi: radost mladé nevěsty, nevinnost dítěte, sílu rolníka, utrpení nemocného, strach odsouzence, laskavost matky, vylekanost sirotka, přísnost soudce, veselí kejklíře, milosrdenství zpovědníka, obvízanou tvář malomocného. Epifanio se vydal zpět do kláštera a dal se do práce. Do roka byla Kristova ikona hotová. Ukázal ji opatovi a spolubratřím, kteří zůstali stát v němém úžase. Kristova tvář byla tak přesvědčivá! Zářil z ní hluboký cit a měla pohled, který člověku pronikal do nejtajnějších zákoutí srdce. Marně se Epifania vyptávali, podle koho ji namaloval. Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, dej, at' v každém člověku hledáme odlesk tvé tváře. Dej nám to zjevení, abychom tě poznávali v tomto světě, abychom tvoji slávu a božství spatřovali i v chudobě nemocných, v bezbrannosti dětí, nebo v chatrnosti stáří. Pane, chceme ti přinést jako dar sami sebe. Vezmi si vše, co máme, at' to slouží tobě a všem, v nichž k nám přicházíš. Amen.*